

מראי מקומות- מנחות מ"ו

זיקה דתנופה אין הכל מודים, אולם למ"ד דלחם עיקר, שפיר י"ל דגם תנופה עושה זיקה.

(ד) **הדם יזרק והבשר יאכל וידי נדרו לא יצא- ע' בגליון רעק"א על הרמב"ם** (פסוהמ"ק י"ב, י"ד) שכ' בשם מהר"י אלפאנרדי דהבשר יאכל כדין שלמים, דהיינו לב' ימים ולילה א', ולא כמו תודה שהוא יום ולילה.

(ה) **והלחם פסול- ע' בחזון איש** (קמא כ"ו, י"א, ד"ה נקטינן) שהעיר דבסוגיא דלעיל (יב.) מבואר דזריקה מועלת למקצתו, וא"כ כאן למה כל הלחם פסול, וכ' דע"כ סוגיין לא ס"ל הכי, אלא ס"ל כמ"ד דאין זריקה מועלת ליוצא כלל, ולכן הכל פסול, ודלא כהלכתא.

(ו) **נטמא לחמה, הדם יזרק והבשר יאכל, וידי נדרו יצא, שהציץ מרצה על הטמא- הק' העולת שלמה**, נהי נמי דהציץ מרצה, אולם זהו דוקא בדיעבד בקרבן יחיד, אבל אינו מרצה דיכול לזרוק לכתחלה, וא"כ מהו ההיתר לזרוק לכתחלה משום ריצוי ציץ. ותי' דדוקא היכא דנטמא הדם או הבשר, דהוי מגוף הקרבן, או אמרי' דאינו יכול לזרוק לכתחלה, אבל אם נטמא הלחם, שהוא מלתא אחריתא, בזה אמרי' דהציץ מרצה כ"כ דאף יכול לזרוק הדם לכתחלה.

(ז) **ואי ס"ד שחיטה עושה זיקה, כיון דהזקקו זה לזה בשחיטה, איפסיל לי' לחם, תיפסל נמי תודה- הק' החזון איש** (קמא כ"ו, ט"ז), נהי דעושה זיקה, מ"מ לא עדיף ממנחה שנקמצה ונאבד מקצת שירי', דאע"ג דכל שירי' אסור באכילה, מ"מ מקטיר קומץ, וא"כ מ"ש כאן דאמרי' דכיון דאיפסיל לי' ללחם התודה פסול. וע"ש (אות י"ח) שכ' דגדר של לחמי תודה הוא דאין מצות התודה וקדושת מצותה אלא יחד עם מ' חלות, ואי חסר הלחם, פקע מהבשר תעודת קדושתה, ואף לא יועיל עלה זריקה, דהו"ל כנשרף הבשר לענין הכשר הזריקה. וא"כ, לשי' ר' אליעזר דאמר שיש דם אע"פ שאין בשר, א"כ

(א) **הכל מודים שאם הזקקו זה לזה דמעכבין זה לזה- הק' השפת אמת**, מהו לשון הכל מודין דקאמר, הרי אכתי פלוגתייהו במקומה עומדת, דנהי דלחם או כבשים אלו הנשארים אין יכולין להביא, מ"מ פליגי אם יכולין להביא לחם או כבשים אחרים, וא"כ אין הכל מודין שייך הכא. וביאר דהכוונה הוא דה"א דכיון דר"ע ס"ל דהלחם הוא העיקר, ובן ננס ס"ל דהכבשים העיקר, א"כ ה"א דאין הטפל יכול לפסול את העיקר, ואם הטפל נאבד לא יהי' יכול לפסול העיקר, קמ"ל דלא נח' בזה, אלא כ"ע מודו דהיכא דהזקקו זה לזה דשוב פוסלין זא"ז כשנאבדו. אלא דהק' מהא דהק' הגמ' והא כי כתיב קודש יהיו לד' לכהן, בתר תנופה כתי' ופליגי, ומהו הקו', והלא שפיר פלוגתייהו גם לאחר זיקה לענין אם נאבדו הכבשים, אי יכול להביא לחם אחר בלי כבשים וכו', וכנ"ל. וכ' לחדש דס"ל לר' יוחנן דלאחר זיקה כ"ע ס"ל דהכל מעכבין, דתו אינו יכול להביא אפי' לחם אחר בלא כבשים, או כבשים בלא לחם, וכן דייק מלשון הרמב"ם, אולם סיים דהטעם לזה צ"ע.

(ב) **שאם הזקקו זה לזה דמעכבין זה לזה- פרש"י**, והנותר לפנינו יצא לבית השריפה, דנדחה באיבוד חבירו. והק' בחי' הגרי"ז, למה לן טעמא דנדחה באיבוד חבירו, תיפוק לי' דיוצא לבית השריפה משום דמעכבין זה את זה וא"א להקריבן, והניח בצ"ע.

(ג) **או דלמא שחיטה פשיטא לי' ותנופה מספקא לי'- הק' השפת אמת**, מהכ"ת לומר כן, הרי כיון דסתם ואמר דשחיטה הוי זיקה, א"כ משמע דתנופה לא הוי זיקה, ומהכ"ת דנימא דמספקא לי' לענין תנופה. ותי' דאפשר דהא גופא תלוי בתנאים, דאם אמרי' דהכבשים עיקר, א"כ פשוט דהשחיטה הוא העיקר ואין התנופה עושה זיקה. אבל אם הלחם עיקר, ומצות הלחם הוא רק התנופה, א"כ שפיר י"ל דתנופה עושה זיקה. וא"כ, א"ש דר' יוחנן דאמר הכל מודים שאם הזקקו וכו' מסיים דזיקה שלהם שחיטה, דבזה הכל מודים, אבל

וממילא דינה בשריפה, א"כ לא שייך בזה חביבה מצוה בשעתה.

(א) **גזירה שמא יזדמנו להם כבשים לאחר מכאן-** כ' החזון איש (ל"ב, י"ט) דמשמע דאי נזדמן לו כבשים, מביא לחם זה עם הכבשים, ואע"ג דהוקדשו הלחם בדין לחם הבא בפנ"ע, מ"מ אפשר להניפן פעם אחרת, ולשחוט עליהם הזבח, שאין לחם הבא בפנ"ע קרבן אחר, אלא קרבן לחם בפנ"ע מישך שייך בלחם הבא עם הזבח, אלא דבזמן שבא בפנ"ע הוי כמחצית של קרבן הגמור, דהיינו כבשים עם לחם, וא"כ כשמזדמן כבשים, שפיר זוקקם ללחם עם הכבשים, אע"ג דכבר הניף אותם וכבר הוחלטו לשריפה וכבר נעשה מצותם. עוד כ' החזון איש דלחם הבא בפנ"ע, תנופתן מקדשתן (דאין שחיטה בכה"ג לקדשם).

(ב) **שמא יזדמנו להם כבשים לאחר מכאן- ע'** בהג' מהרש"ם דציין למש"כ השואל ומשיב להעיר על חשש זה מהא דקיי"ל דקרבנות צריכין ביקור, וא"כ מה שייך שיזדמן להם כבשים בשבועות עצמו (וזה ודאי תלוי אם דין ביקור הוא רק בתמיד או אף בקרבנות אחרות).

שפיר יכול לזרוק הדם אע"פ שנחשב שנשרף הבשר, אבל לפי ר' יהושע דאם אין בשר אין דם, א"כ כיון שאין כאן כל החלות הרי זה כאילו אין כאן בשר, וממילא אי אפשר לזרוק הדם.

(ח) **ואבד הלחם והביא לחם אחר- כ' היעב"ץ** דמייירי שהי' עוד לחם מוכן מערב יו"ט, שהרי אין אפיית שתי הלחם דוחה יו"ט.

(ט) **ואליבא דבן ננס לא תיבעי לך, דאמר כבשים עיקר-** הק' הקרן אורה, למה הוא פשוט כ"כ בבן ננס דהלחם השני אי"צ תנופה, הרי כיון דהראשון נאבד, א"כ הו"ל כאילו לא הי' כלל, ואי משום דכבשים כבר הונפו, ומה אילו הניף כבשים לעצמן, אפ"ה צריך להניף הלחם ג"כ, וא"כ לכאו' יהי' צריך להניף הלחם השני, אפי' אם כבר הונפו הכבשים, הרי הלחם טעון תנופה כמצותו. וכ' דצ"ל דכיון דכבר הונפו כבשים עם לחם, א"כ אע"ג דנאבד הלחם, הלחם השני אי"צ תנופה. וע' בחזון איש (ל"ב, י"ח), שכ' לבאר דתנופת לחם שאבד מקרי תנופה, וא"כ נמצא דקיים מצות תנופה בלחם כבר, ולחם זה שבא אח"כ מתחלה, לא בא אלא לזרוק עליו. וא"כ, אע"ג דלחם זה לא הונף ואין בה מצות תנופה בכלל, מ"מ כשר, דלחם שקדם לו השלים מצות תנופה.

(י) **שתי הלחם הבאות בפנ"ע, יונפו ותעובר צורתן, ויצאו לבית השריפה-** חקר בחי' הגרי"ז, האי שריפה מה דינה, האם זה מצות שריפה, דהיינו דנשתנה דין שתי הלחם הבאות בפנ"ע מהבאות עם הזבח, דהתם איכא מצות אכילה, ובפנ"ע הוי מצות שריפה, או דלמא אין כאן מצות שריפה, ואי"ז דין מחודש דאי' בשתיי הלחם הבאות בפנ"ע, אלא דממילא ישרפו, כיון דא"א לאוכלן משום דהבאות עם הזבח, הזבח מתירן, והכא ליכא מי שיתירן וממילא ישרפו. והוסיף דאיכא נפק"מ בזה לענין שבת ויו"ט, דאי נימא דהוי מצות שריפה, א"כ אף דאפשר לשרפו בע"ש, מ"מ אמרי' דחביבה מצוה בשעתה, ונשרפו על שבת ויו"ט דוקא, אבל אי רק הוי שריפה משום דא"א לאוכלה,